

XIV. Uppfostringsnämnden.

Den af Uppfostringsnämnden till Stadsfullmäktige inlemnade berättelsen för Nämndens verksamhet under år 1901 är af följande innehåll:

„Under år 1901 har Uppfostringsnämndens verksamhet fortgått enligt samma plan som föregående år. Vid de med uppfostringsanstalterna i Sibbo och Nummis förenade skolorna har undervisningen meddelats så vidt möjligt i enlighet med den för stadens folkskolor fastställda planen. Äfven för sina öfriga alumners skolgång har Nämnden sökt sörja på bästa möjliga sätt.

Det nödtvungna placerandet af flere gossar vid anstalten i Nummis, än denna är afsedd för — under en del af året ända till 35 — har förorsakat allvarsamma svårigheter såväl för föreståndaren som för Nämnden. Då anstalten är afsedd för 25 gossar och skolan har rum endast för detta antal, skulle åtskilliga elever icke kunnat beredas tillfälle till undervisning, derest Nämnden ej under en del af vårterminen fått de yngsta gossarna mottagna i byns ambulatoriska småbarnsskola. Vid utackorderingen af det stora antalet gossar måste äfven veterligen mindre goda utackorderingsställen tagas i anspråk, men kommo det oaktadt många att bo på mera än 5 kilometers afstånd från skolan, hvadan föreståndarens öfvervakning af eleverna i hemmen icke kunde blifva tillräckligt effektiv. Detta gaf anledning till flere rymningsförsök, något som kännbart försvårade Uppfostringsnämndens arbete, bland annat derigenom att förvrängda framställningar om förhållandena vid asylerna genom rymmarena sattes i omlopp. Vid höstterminens ingång lyckades det emellertid Nämnden att nedbringa elevantalet vid anstalten i Nummis till det normala. Genom särskild öfverenskommelse med folkskolläraren J. E. Mietinen i Sammatti blefvo nemligen 5 af de pålitligaste gossarna mottagna i folkskolan derstädes; tvenne andra förflyttades till Perttula uppfostringsanstalt för andesvaga, medan ytterligare 3 gossar tillätos återvända till staden, der de, stående under Nämndens speciella uppsigt, besökt folkskola. Sedan början af innevarande år har den af Fattigvårdsstyrelsen hittills omhänderhafda asylen i Lojo stälts till Uppfostringsnämndens förfogande, och då denna blifvit bestämd uteslutande till emottagande af finska talande gossar, är för en god tid framåt väl sörjdt för nämnda slag af vanvårdade och försummade barn.

Vid uppfostringsanstalten i Sibbo ha svårigheter af ofvan antydd art för i år kunnat undvikas, emedan det lyckats Nämnden att hos småskolläraren J. Forsberg i Veckoski inackordera de 4 minsta gossarna; men då dessa gossar nästa år nå den för intagning i högre folkskola stadgade åldern och då antalet af omhändertagna barn ständigt ökas, måste Nämnden redan i den närmaste framtiden vara betänkt på att vidtaga särskilda åtgärder för de svenska talande gossarnas uppfostran.

De flickor, hvilka ansetts böra erhålla en enkom för dem afpassad uppfostran, hafva äfven under det förgångna året blifvit emottagna i fröknarna B. Hernbergs och D. von Schantz' privata uppfostringshem i Wichtis, hvaremot öfriga af Nämndens qvinliga alumner utackorderats hos enskilda personer på landet, der de, som varit i skolåldern, satts i tillfälle att besöka högre folkskola. Då det emellertid icke finnes utsigt att det nämnda privata uppfostringshemmet skall kunna bereda plats för något större tillskott af elever, måste Nämnden äfven beträffande flickorna uttänka särskilda mått och steg för deras omhändertagande.

Vid årets utgång åtnjöto 78 barn Nämndens omvårdnad. Af dessa voro 60 gossar och 18 flickor. Af gossarna tillhörde 22 uppfostringsanstalten i Sibbo, hvarjemte 4 andra svenska talande voro inackorderade hos J. Forsberg i Veckoski. Vid asylen i Nummis underhöllos 26 gossar; öfriga finska talande gossar voro utackorderade i Sammatti (5) och Nurmijärvi (1), hvarjemte 2 bodde hos sina mödrar i Helsingfors under Uppfostringsnämndens uppsigt. Af flickorna voro 9 intagna i fröknarna B. Hernbergs och D. von Schantz' uppfostringshem i Wichtis, 1 utackorderad i enskild familj i samma socken, 4 hos madam Broberg i Sibbo, 2 i Bengtsby i Borgå skärgård, 1 i Nurmijärvi och 1 i Helsingfors. 5 andra tidigare omhändertagna barn hade upphört att åtnjuta Nämndens omvårdnad, emedan deras uppfostran på annat sätt blifvit säkerställd.

Äfven under det tilländagångna året har Nämndens erfarenhet ökats beträffande svårigheten att få under sin omvårdnad barn, hvilkas föräldrar icke velat lemna dem ifrån sig, trots att barnen redan kommit ganska långt på afvägar. I tvenne dylika fall, der föräldrarnas oförmåga att uppfostra sina barn inför domstol kunnat styrkas, har på yrkan af Förmyndarenämnden uppfostringsrätten öfver barnen blifvit föräldrarna frändömd, hvarigenom antalet barn, för hvilka Uppfostringsnämndens sekreterare förordnats till förmyndare ökats med 8, så att antalet dylika barn vid årets utgång utgjorde 10.

Den 8 Oktober 1900 ingick Uppfostringsnämnden till Stadsfullmäk-

tige med en skrifvelse, hvori föreslogs, det dessa ville hos Kejserliga Senaten anhålla om att föreståndarne vid stadens uppfostringsanstalter måtte tillförsäkras enahanda förmåner i afseende å tjensteårsberäkning och pension äfvensom delaktighet i folkskollärarnes i Finland enke- och pupillkassa, som folkskollärare på landet äro i åtnjutande af. Med anledning deraf tillsatte Stadsfullmäktige ett utskott, åt hvilket äfven uppdrogs att taga under öfvervägande lämpligheten af Lojo asyls ställande under samma öfverförvaltning som stadens öfriga uppfostringsanstalter. Nämnda utskott föreslog, att asylen i Lojo måtte omorganiseras till likhet med uppfostringsanstalterna i Sibbo och Nummis samt ställas under Uppfostringsnämndens förvaltning, äfvensom att anhållan skulle göras hos Öfverstyrelsen för skolväsendet om fastställelse af ett tillägg till Helsingfors stads folkskolereglemente, genom hvilket tillägg bland annat bestämdes, att folkskoledirektionen för ledningen af dessa skolors angelägenheter komme att utgöras af Uppfostringsnämnden, hvilken i sådant afseende sammansattes af sex utaf Stadsfullmäktige valda ledamöter, samt att undervisningen i de utom staden förlagda uppfostringsanstalternas skolor komme att underlyda stadens folkskoleinspektion. Förslaget blef af Stadsfullmäktige till alla delar godkänt å dess sammanträde den 15 sistlidne Oktober, i samband hvarmed till sjetten medlem i Uppfostringsnämnden utsågs öfverstelöjtnanten I. Gordie. Tillägget till stadens folkskolereglemente blef af Skolstyrelsen fastställt den 12 påföljande November.

Utgifterna för asylernas underhåll och enskild utackordering hafva stigit till 17,834 mark 74 penni, hvilken summa med 1,314 mark 74 penni öfverstiger den fastställda staten. Ökningen har förorsakats deraf att Nämnden, såsom ofvan framhållits, nödgats omhändertaga och vid asylerna underhålla ett större antal gossar än vid budgetsförslagets uppgörande beräknats. Men då samtidigt föräldrarnas bidrag till sina barns underhåll med 387 mark 75 penni öfverstigit det beräknade, utgör den merutgift, som staden fått vidkännas, 926 mark 99 penni. Äfven anslaget till expenser har öfverskridits med 37 mark 65 penni, till följd af att Nämnden såg sig tvungen att för arkivets bevarande anskaffa ett skåp.

Uppfostringsnämnden har under året utgjorts af rektor V. T. Rosenqvist, ordförande, senatskamrer R. Erenius, doktor K. E. Holm, doktorinnan H. Nordmann och öfverstelöjtnant I. Gordie (sedan 15 Oktober), valda af Stadsfullmäktige, samt kamrer Ö. G. Westling, utsedd af Fattigvårdsstyrelsen. Suppleanter hafva varit magister V. Hellman, docenten A. af Forselles och senatskanslisten B. Wasastjerna.“